

ΕΚΕΙ ΠΟΥ ΒΓΑΙΝΕΙ Η ΖΑΧΑΡΗ

ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΝΑ ΠΑΙΖΕΤΑΙ ΑΠΟ ΠΑΙΔΙΑ

Φανίτσα. Αϊ, τὶ μοῦ ἀνέβηκες ἀπάνου στὴν καρέκλα ; Τώρα θάρθῃ ἡ θειά! Κατέβα κάτου !

Νώλης. Σώπα σύ, ξέρω ᾧ ! Ὅλοι εἴμαστε ᾧ ; Θὰ διαβάσω τὸν κατάλογο Φανίτσα ;

Φανίτσα. Παρὼν !

Νώλης. Παρὼν δὲ λένε. Προσοχή. Νάσος ;

Φανίτσα. Εἶναι κι' ὁ Νάσος στὸν κατάλογο ; Μονάχα τὰ παιδιὰ τοῦ σπιτιοῦ θὰ φωνάζεις !

Νώλης. Σώπα σύ, ξέρω ᾧ. Νάσος ;

Νάσος. Παροῦσα !

Νώλης. Παροῦσα δὲ λένε !

Φανίτσα. Καλὰ νὰ πάθης, ἄς μὴν τονε φώναζες· εἶναι μωρὸ ἀκόμα.

Νάσος. Μωρὸ κι' ἂν εἶσαι σύ !

Φανίτσα. Ἐσύ'σαι μωρό.

Νώλης. Πάνος ; ... Ἀπὼν !

Φανίτσα. Μὴ φωνάζεις ἄλλον !

Νώλης. Σώπα σύ, ξέρω ᾧ ! Γιάννος ; ... Ἀπὼν !

Φανίτσα. Τελείωσε ὁ κατάλογος !

Νώλης. Ὅχι ! Ξέχασα ἓνα ὄνομα...

Φανίτσα. Ποιό, τὴ θειά Χαδούλα ; Ὅπου κι' ἂν εἶναι φτάνει !

Νώλης. Ὅχι !

Φανίτσα. Τὸ θειὸ — Τόμα ; Ὅπου κι' ἂν εἶναι φτάνει !

Νώλης. Ὅχι, ξέχασα... τὸν ἑαυτὸ μου.

Φανίτσα. Στάσου νὰ σὲ φωνάξω ᾧ. Νώλης !

Νώλης. Ἀποῦσα !

Φανίτσα. Μανώλης, εἶπα !

Νώλης. Ἀποῦσα, εἶπα !

Νάσος. Μανώλαρος, εἶπα !

Νώλης. Παρὼν ! Μπράβο, Νάσο.

Φανίτσα. Σωπαῖτε, κάποιος ἔρχεται... Εἶν' ἡ κουμπάρα μας, ἡ κυρ' Ἀντώνα !

Νώλης. Εἶν' ἡ κυρ' Ἀντώνα !

Ἀντώνα. Ἐδῶ εἶμαι, τὶ μὲ θέλετε ; Ποιὸς μὲ φωνάζει ; Μπά, σὲ καλὸ σας ! Μέσα εἶν' ἡ μάννα σας ; Ἐστεῖτε νὰ μὲ ζητήσῃ μὲ τὸν Πάνο μου. Μπά, ἐδῶ εἶναι κι' ὁ ἄλλος ὁ δικός μου ; Τί κάνεις ἐδῶ, Νάσο ; Σπίτι γλήγωρα ! Κ' ἐσὺ ἐδῶ, Παλιόγαννε ;

Γλήγωρα κ' ἐσὺ στὴ θειά σου! Ποῦ εἶναι ἡ μάννα σας, παιδιά;

Νώλης. Μάννα!

Φανίτσα. Τί φωνάζεις ἔτσι, Νώλη; Δὲν ἔχεις λίγη ντροπή;

Νώλης. Σώπα σύ, ξέρω γώ· φωνάζω τὸν κατάλογο.. Σωπάτε τώρα, μπαίνει ἡ μάννα!

Θοδωριά. Ἐδῶ εἶμαι, ποιὸς μὲ φώναξε;

Ἀντώννα. Τί τρέχει, κουμπάρα Θοδωριά; Τί πάθαν τὰ παιδιά σου;

Θοδωριά. Κάτσε, καὶ θὰ ἰδῆς, κυρὰ κουμπάρα μου, κάτσε καὶ θὰ ἰδῆς! Νά, περιμένουμε νάρθη ἀπ' ἀντίκρου ἀπὸ τὸ περαχῶρι μιὰ παλιά μας θειά, ἡ Πελιστεράκαινα, ἡ Χαδούλα· ξέρεις, ἡ μάννα τοῦ δικολάβου τοῦ κυρ Ξενοφῶντα. Τῆς γράψαμε, καὶ τὴν ἔχουμε μεγάλη ἀνάγκη...

Ἀντώννα. Ἀμ' κάτι ξέρω κ' ἐγώ, κάτι καταλαβαίνω δά!

Θοδωριά. Τί ξέρεις;

Ἀντώννα. Δὲν ξέρω δὰ πῶς ἔχετ' ἓναν ξένο σπίτι σας; Κεῖό, χάλασε ὁ κόσμος μέσ' τὴ χώρα.

Φανίτσα. Ναί, μὰ δὲν εἶναι ξένος...

Νώλης. Εἶναι θεῖός μας, κύρ' Ἀντώννα!

Ἀντώννα. Λέει αὐτὸς πῶς εἶναι θεῖός σας...

Νώλης, Φανίτσα. Εἶναι κιόλα!

Ἀντώννα. Ἐρῶ καὶ κάτι ἄλλο...

Θοδωριά. Εἶναι περιττὸ νὰ μᾶς τὰ πῆς· ἀφοῦ τὰ ξέρεις ὅλα...

Ἀντώννα. Παραγγεῖλατε νάρθη τῆς θεῖας σας τῆς Χαδούλας γιὰ νὰ σᾶς πῇ ἂν τονέ γνωρίζει αὐτὸν τὸ θεῖό σας, τὸ λεγάμενο...

Θοδωριά. Ναί, κυρὰ κουμπάρα, τ' ἠθελες νὰ κάνουμε οἱ φτωχοί; Ἐσὺ τὰ ξέρεις πειὰ τὰ δικὰ μας καὶ δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ κρυβόμαστε... Παιδιά, νὰ σωπαίνετε! Γι' αὐτὸ μαζευτήκανε κι' αὐτὰ τὰ τρελλά, γιατί περιμένουνε τὴ θειά Χαδούλα.

Νώλης. Θὰ μᾶς φέρη καὶ τίποτα γλυκά...

Θοδωριά. Νώλη, νὰ σωπαίνης... Παράγγειλε τὴν Κυριακὴ πρωτὶ θᾶναι στὸ σπίτι... Τὴν ξέρεις τὴ Χαδούλα, ποῦχει παντρεμένη τὴν κόρη της στὸ περαχῶρι...

Ἀντώννα. Ναί, πῶς δὲν τὴν ξέρω;

Θοδωριά. Σὰν καλὴ ὥρα ἡ ἀφεντειά σου· περαχωρίτισσα μαθές, κ' ἔχεις ἐδῶ τὴν κόρη σου δοσμένη...

Ἀντώννα. Ναί, πῶς δὲν τὴν ξέρω;

Θοδωριά. Ἐχει καὶ τὸ γυιό της τὸν Ξενοφῶντα ὁδῶ, τὸ δικολάβο...

Ἀντώννα. Ναί, πῶς δὲν τὸν ξέρω;

Φανίτσα. Ὅπου κι' ἂν εἶναι φτάνει!

Ἀντώννα. Μὰ ποῦναι τώρα αὐτός, ὁ θεῖός σας;

Φανίτσα. Ὅπου κι' ἂν εἶναι φτάνει!

Θοδωριά. Πῆγε στὴν ἐκκλησιά· εἶναι δεύτερη Κυριακὴ ἀπὸ τότε ποῦρθε. Ἐφερε σπίτι τὰ παιδιά, καὶ βγῆκε περίπατο. Ἀκοῦς,

ἕστερ' ἀπὸ σαράντα πέντε χρόνια, ποῦ λείπει ἀπ' τὴν πατρίδα,
πρῶτη φορὰ πῆγε καὶ μετάλαβε στὴν ἐκκλησιά!

Ἀντιώνα. Ἀκοῖς ἐκεῖ, σαράντα πέντε χρόνια!

Φανίτσα. Ὅπου κι' ἂν εἶναι φτάνει!

Νώλης. Θὰ βρῇ ἐδῶ καὶ τὴ θειά Χαδούλα!

Ἀντιώνα. Κ' ἕστερα;

Θοδωριά. Ἡ θειά Χαδούλα θὰ τοῦ δώσῃ γνωριμιά, καὶ θὰ μᾶς πῇ...

Νώλης. Εἶναι παλαιϊκιά γυναῖκα!

Φανίτσα. Καὶ τὰ ξέρει ὅλα τὰ παλιά!

Θοδωριά. Ἡ μόνη ποῦ μᾶς λείπεται ἀπ' τὸ σπίτι τοῦ μακαρίτη
ἀντρός μου... Ξέρεις δά...

Ἀντιώνα. Μὰ σεῖς δὲν ἔχετε ἀκουσμένα τίποτ' ἀπὸ τοὺς δικούς σας;
— ὅσο ζούσανε, θέλω νὰ πῶ...

Θοδωριά. Τί νᾶχουμε ἀκουσμένα;

Ἀντιώνα. Πῶς λείπει τάχατε κανεῖς ἀπὸ τὸ σόϊ σας στὴν ξενιτειά...

Θοδωριά. Ναί, ζῇ ἕνας λόγος σπίτι μας, καὶ σέρνεται, μαθές, πῶς
ἕνας τῆς γενιᾶς μας χάθηκε μακρυά· ἔφυγε ἀπὸ μικρὸς καὶ ξέ-
χασε τὸν τόπο του...

Ἀντιώνα. Μὰ πέστε τα λοιπὸν μὲ τὴ σειρά! Καὶ πῶς μιλάτε; Αὐ-
τός, ἀκούω, δὲν ξέρει Ἀηνικά...

Φανίτσα. Μιλεῖ ὁ Νώλης τὴ γλώσσα του!

Νώλης. Μιλῶ γὼ τ' Ἀγγλικά, μάλιστα!

Ἀντιώνα. Μπά, μπά, μπά; Πῶς τᾶμαθες, παιδί μου;

Νώλης. Μοῦ τᾶμαθε ὁ θεὸς ὁ ἴδιος, καὶ μιᾶμε. Μάλιστα. Πᾶμε
συχνὰ περίπατο μαζί. Γκοῦτ μόνι, θὰ πῇ καλὴ μέρα.

Φανίτσα. Τονὲ λένε καὶ Τόμας μάλιστα!

Ἀντιώνα. Μὰ πέστε τα λοιπὸν μὲ τὴ σειρά... Ἐφερε καὶ πολλὰ
λεφτά;

Θοδωριά. Ἐμένα νὰ μὲ συμπαθᾶτε, θὰ μοῦ καὶ τὸ φαί. Πάω, κ'
ἐρχομαι!

Νώλης. Λοιπόν, νὰ σοῦ τὰ πῶ γὼ ὅλα, κὺρ Ἀντιώνα μου, κυρὰ
κουμπάρα, καὶ κυρὰ Σταυρονικολάκαινα!

Ἀντιώνα. Καλὰ λές, παιδί μου! Ἄς καθίσουμε λοιπὸν κ' ἐμεῖς! Ποῦ
μείναμε;

Φανίτσα. Κατέβα κ' ἐσὺ ἀπ' τὴν καρέκλα, νιέ, καϋμένη Νώλη!

Νώλης. Ἄ, ναί, ξέχασα... ἄς καθίσουμε λοιπὸν κ' ἐμεῖς! Ποῦ
μείναμε; Λοιπόν, ξέρετε δὰ πῶς ἐδῶ καὶ κομπόσους μῆνες λά-
βαμ' ἕνα γράμμα ἦτανε γιομᾶτο βουλοχέρια, χιλιοσφραγισμένο,
χιλιοστακισμένο, ἡσοχαλασμένο, καὶ πανωγραμμένο· «Κύριο
Δήμαρχο Ἀπενταρίας, χωριὸ φτωχοπερήφανο, νὰ δοθῇ στὰ
χέρια τοῦ Λούκα τοῦ Πελιστεράκη». Ὁ δήμαρχος, καινούργιος
ἄνθρωπος μαθές, εἶπε· «Ἐλα δῶ, κὺρ Πάρεδρε — εἶπε σὸν
Πάρεδρε τὸ Γληγόρη τὸν Καραπιστόλη — ἔλα δῶ· Ἐσὺ πα-
λαιϊκὸς ἄνθρωπος, μαθές, ξέρεις κανένα Λούκα Πελιστεράκη;
Ὅχι, εἶπε ὁ πάρεδρος... στά-ου, ἐδῶ καὶ σαράντα χρόνια ζοῦσε
ὁ Λούκας ὁ Πελιστεράκης· εἰν' ὁ πατέρας τῆς μάννας τῆς Θεο-
φάνας τοῦ Ξεσφίγγη, θεὸς σγορέσ' τη, ποῦχε πρῶτον ξάδερφο
τὸ Θοδωρῇ τὸν Καπερούλα. Τώρα, πεθάναν ὅλοι τους! Μένει

τὸ σπίτι τοῦ Θοδωρῆ· τὴν ξέρεις τὴ γυναῖκα του τὴν κυρὰ Θοδωριά» (ποῦχει τὸ παιδί τὸ Νώλη δὰ καὶ τὴ Φανίτσα!).—«Ναί, λέει ὁ Δήμαρχος, τὴν ξέρω· στείλε νὰ τὴ φωνάξης!»—«Ἡξερεις ἐσὺ κανένα Λούκα Πελιστερράκη, κυρὰ Θοδωριά; (λέει ὁ Δήμαρχος!)»—«Ἦτανε συγγενὴς τοῦ μακαρίτη· τὸν κληρονομήσαμε μῆις αὐτὸν καὶ τὴ γενιά του—μαύρη κληρονομιά· ἓνα κάτι τίποτα...—Εἶναι κανέναν ἄλλος Πελιστερράκης μέσ' τὴ χώρα;—Εἶν' ὁ δικολάβος ὁ κύρ Ξενοφῶντας ὁ Περιστεργιάδης, γυιὸς τῆς Χαδούλας, ποῦ ζῇ στὸ Περαχωρι. Μὰ εἶναι πειδὶ μακρινὴ γενιά». Κράζει ὁ κύρ δήμαρχος τὸν κύρ Ξενοφῶντα. Αὐτὸς στὴν ἀρχή, λέει, δὲ λέγεται Πελιστερράκης· λέει, λέγεται Περιστεργιάδης, καὶ δὲν ἔχει, λέει, καμιὰ σκέση μὲ τοὺς Πελιστερράκηδες. Ἀμα ὅμως ἔμαθε πῶς εἶναι γιὰ ἓνα γράμμα χλιοσφραγισμένο, χλιοστουκισμένο, καὶ πανωγραμμένο, τότε λέει καὶ παραλείπει πῶς λέγεται Πελιστερράκης· ἔχει μάλιστα στενὴ συγγένεια μὲ τὸ μακαρίτη Λούκα τὸν Πελιστερράκη. Ἀρχίζει τότε νὰ μαλλώνῃ μὲ τὸν κύρ δήμαρχο, πῶς τάχα τὸ γράμμα εἶναι δικό του—τάχα! Τότε ὁ κύρ δήμαρχος βάνει κατὸν τὰ χαρτιά, φέρνει τὰ συμβόλαια τὰ παλιά καὶ τὰ χοτζέτια, βρίσκει καὶ τὴ διαθήκη τοῦ Λούκα τοῦ Πελιστερράκη ποῦ δείχνει κ' ἀποδείχνει πῶς τὸ γράμμα ἦτανε δικό μας. «Νά, πάρε το, λέει ὁ κύρ δήμαρχος, εἶναι δικό σου αὐτὸ τὸ γράμμα, κυρὰ Θοδωριά!»

Ἀντιώνα. Ὑστερα, παιδί μου; Τί ἦτανε μέσ' τὸ γράμμα;

Νώλης. Γράμμα, μαθὲς δὲν ξέρεις...

Φανίτσα. Ναί, μά... ἦτανε καὶ κάτι ἄλλο, Νώλη...

Νώλης. Σῶπα σύ, ξέρω γώ!

Ἀντιώνα. Καλὰ λέει τὸ κορίτσι! Πόσα λεφτὰ εἶχε τὸ γράμμα μέσα; Λέγε τα σὺ μὲ τὴ σειρά, Φανίτσα μου!

Νώλης. Ὅχι, θὰ τὰ πῶ γὼ μὲ τὴ σειρά· Φάνα, νὰ σωπαίνης! Μέσα στὸ γράμμα ἦτανε κ' ἄλλο γράμμα, ἓνα χαρτί, μαθὲς, γραμμένο· μὰ δὲν ἦτανε σὰ γράμμα, ἦτανε σὰν κάτι ἄλλο. Τώρα, πῶς νὰ καταλάβουμε τί ἔλεγε τὸ γράμμα, καὶ τ' ἄλλο τὸ χαρτί; Πᾶμε πάλι στὸν κύρ δήμαρχο! Πᾶμε πάλι στὸν κύρ δήμαρχο, καὶ τοῦ πέφτουμε στὰ πόδια. «Ἀμάν, κύρ δήμαρχε, τὸ γράμμα εἶν' ἀδιάβαστο, κανεὶς δὲν τὸ διαβάζει—διάβασε το!» Κράζει ὁ δήμαρχος τὸν κύρ Γραμματικό, καὶ θυμᾶται τὰ παλιά του, καὶ σφουγγάζει τὴ μύτη του, καὶ βλέπει πῶς τὸ γράμμα δὲν εἶναι Γαλλικὸ—εἶν' ἀδιάβαστο!—«Τότε λοιπόν, θάναί Ἀγγλικό, (λέει ὁ κύρ δήμαρχος), μὰ μπορεῖ νᾶναι καὶ τίποτ' ἄλλο... Γιὰ διάβασε λιγάκι, κύρ Ἀναστάση (λέει στὸν κύρ γραμματικό), κάτι καταλαβαίνεις ἐσὺ ἀπὸ Γαλλικά, κάτι ἐγὼ ἀπ' Ἀγγλικά—κάποτε ἦρθανε λόρδοι στὸ χωριὸ καὶ μίλησα μαζί τους· γιὰ κῦτα, λέει κανένα γιές, κανένα νόου, νάου, χάου, φάου, νιάου· λέει κανένα μπῶ, μπᾶί, μπούι, χούι· λέει κανένα χίμ, χούμ, μπίμ, μπάμ...—Οὔ, οὔ, ὅλο τέτοια λέει» (λέει ὁ κύρ Γραμματικός).—«Λοιπόν, εἶν' Ἀγγλικά!... Σταθῆτε τώρα νὰ φωνάξω καὶ τὸ μούτσο τὸν Ξεζῶνατο, ποῦκαμε μὲ τὰ καρβουνιάρικα στὸν Καναδά!» Ἐχ, καὶ φωνάζουν τὸ μούτσο τὸν Ξεζῶ-

νατο, καὶ διαβάζει ὁ κύρ Γραμματικὸς καὶ ξηγάει ὁ Ξεζώνατος, κι' ἀκούμε μεῖς, κι' ἀκούει κόσμος καὶ κοσμάκης...

Ἀντώννα. Καὶ τὸ γράμμα τί ἔλεγε, παιδί μου;

Φαντίσα. Λέγε λοιπόν, τὴν ἔσκασες τὴν κύρ Ἀντώννα!

Νώλης. «Ἀδελφὲ Λούκα, εἶμαι καλά...»

Ἀντώννα. Ὦχ, ἀλοίμονο, κι' ὁ ἀδερφός του πεθαμένος ἐδῶ καὶ τόσα χρόνια!

Νώλης. «...Εἶμαι καλά, τὸ αὐτὸ πιθυμῶ καὶ γιὰ λόγου σας...»

Ἀντώννα. Ἐδῶ τὸ πέτυχε, τρομάρα του!

Νώλης. «Μάθε πῶς ἐγὼ ἐδῶ πλούτησα...»

Ἀντώννα. Χάρισμα καὶ τὰ πλούτη του!

Νώλης. «...Πλούτησα, ἔκαμα πολλὰ λεφτὰ» (χιλιάδες λίρες, τάλ-
λαρα!) «Τώρα πεθύμησα νὰ δῶ τὸν τόπο μου καὶ νὰ σὲ φι-
λήσω πρὶν πεθάνω...»

Ἀντώννα. Τρομάρα του, κάτι γρήγορα τὸ θυμήθηκε!

Νώλης. «...σὲ φιλήσω πρὶν πεθάνω, καὶ γράψε μου ἂν εἶσαι καλά
κι' ἂν θέλεις τίποτα νὰ σοῦ φέρω. Ἄν θέλεις καὶ λεφτὰ...»

Ἀντώννα. Ναί, εἶχε ἀνάγκη ἀλήθεια, ἀπὸ λεφτὰ... στὸν ἄλλον κόσμο!

Νώλης. «...Ἐχεις ἀνάγκη ἀπὸ λεφτὰ, νὰ σοῦ στείλω (χιλιάδες λίρες,
τάλλαρα!) καὶ λάβε κατὰ τὸ παρόν...»

Ἀντώννα. Γιατί νὰ πειραχτῇ, τρομάρα του! Μποροῦσε νὰ περιμένῃ
ἀκόμα!

Νώλης. «...λάβε πενήντα τάλλαρα».

Ἀντώννα. Καὶ τᾶστειλε—τὰ ξέρω τ' ἄλλα!

Νώλης. Μέσ' τὸ γράμμα, τὸ χαρτί ποῦ ἦτανε μέσα, ἦτανε τὰ πε-
νήντα τάλλαρα!

Ἀντώννα. Τὰ ξέρω τ' ἄλλα! Πήγατε καὶ δώσατε τὸ συνάλλαγμα
στὸν Ἀβάσταγο τὸν ἔμπορα, ποῦ ἀλλάζει κ' ἐκείνων ποῦ στέλ-
νουν ἀπὸ τὴν Ἀμέρικα, καὶ τσιμπήσατε τὰ πενήντα κολωνᾶτα!

Νώλης. Δὲν τὰ λένε κολωνᾶτα, κύρ Ἀντώννα, καὶ κυρὰ Σταυρο-
νικολάκαινα, τὰ λένε ντόλλαρες, ντόλλαρες!

Φαντίσα. Σώπα, Νώλη, ἡ μάννα!

Θοδωριά. Ἀχ, δὲν πήραμε πενήντα, κυρὰ κουμπάρα μου, μονάχα
σαράντα ἐφτά, κι' ἄς εἶν' καλὰ ὁ Ἀβάσταγος. Ἀχ, μὴ μοῦ θυ-
μῶς καὶ τ' ἄλλο...

Ἀντώννα. Τί, κυρὰ Θοδωριά;

Θοδωριά. Ἀχ, τὰ σαρανταδύο πειὰ ξοδευτήκανε, καὶ τώρα συλλο-
γιῶμαι τ' ἄλλα πέντε...

Ἀντώννα. Τί, πῶς;

Θοδωριά. Ὁ μπακάλης ὁ Ἀβάσταγος λέει πῶς μοῦστειλε σαράντα
δύο ἀσημένια καὶ πέντε ἀπὸ χαρτί. Τᾶστειλε μὲ τὸν ψυχογιεῖο
του, κ' ἐγώ, ἡ στραβή, κράτη-α τ' ἀσημένια, κ' ἔρριξα τὸ χαρτί...
δὲν πρόσεξα.

Ἀντώννα. Καὶ τόχασες; Ὡστε λοιπὸν ἀπομείνανε σαράντα δύο.
Ὑστερα, παρακάτου; Πόσα ἦταν ὅλα ὅλα, εἴπατε;

Νώλης. Μὰ σοῦ εἶπαμε, κυρὰ κουμπάρα, κυρὰ Σταυρονικολάκαινα...

Φανίτσα. Πενήντα ἦτανε, σοῦ τῷπαμε.

Νώλης. Φίφτυ ντόλλαρες. Ἄμα ῥθῆ ὁ θεὸς μπορεῖς καὶ νὰ τονέ ρωτήσης. Φίφτυ ντόλλαρες!

Τόμας. Γιές, γιές, φίφτυ ντόλλαρες! (Yes, fifty dollars).

Τὰ παιδιά. Ὁ θεὸς ὁ Τόμας!

Τόμας. Κάλη μέρα, μπούξ!

Τὰ παιδιά. Γκοὺτ μόνι, θειέ! Γκοὺτ μόνι! (Good morning)

Νώλης. Μίλα του καὶ σύ, κυρὰ κουμπάρα. Πές του καμιά καλημέρα... Ἀπὸ ὁῶ θειέ, τοῦ λόγου της εἶν' ἡ κυρὰ κουμπάρα ἢ Σταυρονικολάκαινα... Μίλα του, ντέ, κύρ' Ἀντώννα!

Ἀντώννα. Τί κάνεις τοῦ λόγου σου, αἱ; Καλὰ εἶσαι;

Τόμας. Μαῖ πάιπ! Μαῖ πάιπ! (My pipe).

Ἀντώννα. Ὁ Μάης πάει; Τὶ Μάη κι' Ἀπρίλη κοπανᾷς. Ποῦ πάει ὁ Μάης; Μοῦ φαίνεται ἔχασες τὸ κουτὶ μὲ τὰ λουμίνια, τρομάρα σου, ὄχι τὸ Μάη.

Φανίτσα. Κυρὰ κουμπάρα, μὴ μιλᾷς ἔτσι στὸ θειό...

Ἀντώννα. Μὴ δὰ καταλαβαίνει, τρομάρα του;

Τόμας. Μαῖ πάιπ! Χάβ λὸστ μαῖ πάιπ! (I have lost my pipe).

Νώλης. Ἐχασε τὴν πίπα του! «Λὸστ μαῖ πάιπ» θειέ; Ἐγὼ θὰ σοῦ τὴ βρῶ! Ἀμέσως. «Λὸστ μαῖ πάιπ»... στάσου νὰ σὲ ψάξω πρώτα!

Φανίτσα. Μή, θειέ, θὰ σοῦ πάρῃ κανένα σελλίνι!

Νώλης. Δὲ βρίσκεται στὴς τσέπες σου! Θὰ τὴν ἔχῃς ἀφήσῃ μέσα. Πάω νὰ τὴ ζητήσω!

Ἀντώννα. Καλὲ δὲν τὸν ἀφίνετε νὰ φωνάξῃ καὶ λιγάκι; Αἱ, τρομάρα σου; Ἐγὼ σοῦ μιλῶ, κ' ἐσὺ τὴν πίπα ἔχεις στὸ νοῦ σου, αἱ; Τρομάρα σου, τρομάρα σου!

Θοδωριά. Ἀφῆσ' τον, κυρὰ κουμπάρα, ἔτσι κάνει ἅμα χάσῃ τὴν πίπα του. Δὲν ἔχει τὸ μυαλό του...

Ἀντώννα. Μὴ δὰ εἶχε καὶ ποτέ του μυαλό, τρομάρα του; Θᾶφευγε ἀπ' τὸν τόπο του, θ' ἄφινε τοὺς δικούς του, τὸν ἀδερφό του, τ' ἄλλα τὰ συγγενικά του;

Τόμας. Μαῖ πάιπ! Μάνουελ! Μάνουελ!

Φανίτσα. Τὸ Νώλη θέλει. Νώλη, Νώλη!

Ἀντώννα. Καὶ καλὰ, ἔφυγες; θυμήθηκες ποτέ σου νὰ τοὺς στείλῃς κανένα λεφτό, συλλογίστηκες τὸ πῶς περνοῦν, τοὺς πόνεσες, τοὺς ἀποζήτησες, τρομάρα σου; Αἱ, τρομάρα σου! Ἀνθρῶποι σου ἦταν, αἱμά σου!

Τόμας. Γιού, στιούπιντ! (You stupid).

Ἀντώννα. Ἐσὺ εἶσαι στουπὶ πρώτ' πρώτ', τρομάρα σου! Ὅχι ἐγὼ στουπὶ!

Θοδωριά. Φτάνει, κυρὰ κουμπάρα, μὴν τοῦ μιλᾷς πειὰ ἔτσι!

Ἀντώννα. Ὅχι, θὰ τοῦ τὰ πῶ ὅλα, δὲ βαστάω. Νά, ἔτσι πᾶν καὶ χάνονται τόσος κόσμος, καὶ λησμονοῦν καὶ τὴν πατρίδα καὶ τὰ

σπίτια τους. Ὑστερα, ἅμα γεράσουν, τὸ θυμῶνται, γιατί εἶναι γλυκὸ τὸ χῶμα τῆς πατρίδας, μὰ τί βγαίνει πειά; Τί νὰ τὴν κάνης τὴν πατρίδα τώρα, αἱ τρομάρα σου; Χάρισμα καὶ τὰ λεφτά σου! Βράστα, βράστα!

Τόμας. Χουότ; Βράστα, βράστα; Σπίκ! (what speak).

Ἀντιώνα. Τί σπίτι κάθεσαι καὶ μολογᾷς ἐδῶ; Σοῦ μιλῶ νὰ βράσης τὰ λεφτά σου, ὄχι σπίτι.

Τόμας. Χουόντ βράστα; Χουότ; Σπίκ, σπίκ!

Ἀντιώνα. Σπίτι σου νὰ πᾶς ἐσύ! Νὰ πᾶς ἀπὸ 'κεῖ ποῦρθε, ὄχι ἐγώ! Ἐγὼ εἶμαι στὸ σπίτι τῆς κουμπάρας μου, τρομάρα σου, αἱ τρομάρα σου!

Φανίτσα. Δὲ λέει αὐτό, κυρὰ κουμπάρα! Θέλει ἅμα ἀκούει ἓνα λόγου, νὰ τοῦ τὸν ξηγάνει κιόλα.

Νώλης. «Μαί πάιπ, μαί πάιπ!» Νά τη, ποῦ τὴ βρῆκα, θειέ. «Φάουν μαί πάιπ» (I found my pipe). Πάρ' τη, θειέ... Φέρε κ' ἓνα σελλίνι τώρα!

Τόμας. ὦου, γκούντ μπόϋ, ὦου νάις μπόϋ! Χάβ ἔ σίλλιγκ! (nice boy, have a shilling).

Νώλης. Βλέπεις ἐγώ, θειέ, γκούντ μπόϋ, ἔ; Γκούντ μπόϋ! Φάουν μαί πάιπ... Δῶσε καὶ τῆς Φάνας ἓνα σελλίνι. Γκούντ μπόϋ κ' ἡ Φάνα, γκούτ, γκούτ!

Φανίτσα. Δὲν εἶμαι κ' ἐγὼ γκούτ, θειέ;

Τόμας. ὦ, νάις γκέρλ! Χάβ ἔ σίλλιγκ, χάβ ἔ κίς! (nice girl, have a kiss).

Νώλης. Κ' ἐμένα κίς, θειέ, κ' ἐμένα! Φίλησε κ' ἐμένα!

Ἀντιώνα. Κύταξε, τρομάρα του, πῶς τὰ δίνει τὰ λεφτά. Κύταξε... τ' ἀγαπάει τὰ παιδιὰ σου, κυρὰ Θεοδωριά. Μπήκε ἡ καλὴ τύχη σπίτι σου μαζί μὲ τοῦτονε, τρομάρα του.

Τόμας. Χουότ; τρομάρα; Χουότ;

Νώλης. Ναί, θειέ, λέει πῶς εἶσαι καλὸς ἐσύ. Γκούτ, γκούτ!

Τόμας. Ἀἱ γκούντ; Ἀἱ;

Νώλης. Γιές, θειέ, γκούτ, γκούτ! Κ' ἡ κυρὰ κουμπάρα εἶναι καλὴ κι' αὐτὴ, γκούτ, γκούτ... Δός της κι' αὐτεινῆς ἓνα σελλίνι, θειέ...

Τόμας. Χάβ ἔ σίλλιγκ!

Ἀντιώνα. Μπά, τρομάρα σου, χωρατεύει τὸ παιδί! Κράτα τὰ λεφτά σου, δὲν ἔχω ἀνάγκη ἐγὼ ἀπὸ τὰ δικὰ σου, νᾶναι καλὰ ὁ νοικοκύρης μου!

Νώλης. Δός της κ' ἓνα κίς, θειέ, εἶναι καλὴ ἡ κουμπάρα. Κίς, κίς!

Τόμας. Χάβ ἔ κίς! Χάβ ἔ κίς!

Ἀντιώνα. Κάτου τὰ ξερά σου! Τρομάρα σου, δὲ ντρέπεσαι λιγάκι. Κύτα μοῦτρα, ποῦ θέλει νὰ φιλήσῃ. Κύτα γένεια καὶ μουστάκια, σὺν ἀγκάθια... Καλ' αὐτὸς τρελλάθηκε!

Νώλης. Κυνήγα τη, θειέ, κίς, κίς!

Ἀντιώνα. Καλέ, τρελλαθήκατε ὅδω μέσα μ' αὐτὸ τὸν παλαβό; Πάω σπίτι μου, νὰ μὴ... Μπά, ντροπές, ντροπές!

Τόμας. Λοὺκ χίαρ, λοὺκ χίαρ! (look here).

Ἀντιώνα. Καλέ, γιὰ ποιά Λουκία μοῦ μιλάει; Θὰ μὲ παίρῃ γιὰ

καμιά ἄλλη· νὰ πᾶς νὰ τὴ βρῆς τὴ Λουκία ποῦ ζητᾶς ! Ἐγὼ πᾶω σπίτι μου !

Νώλης. Κυνήγα τη, θειέ ! Κίς, κίς !

Θοδωριά. Μπά, σὲ καλό σου, Νώλη μου, γέλασα σήμερα μὲ τὴν καρδιά μου.

Νώλης. Γέλια, θειέ, σήμερα, λάφ, λάφ ! (laugh).

Φανίτσα. Μὴν τοῦ κάνεις ἔτσι Νώλη, λάφ, λάφ ! Ἐγὼ ἀγαπῶ τὸ θειό... νά, μοῦδωσε κ' ἓνα σελλίνι !

Νώλης. Λάφ, βρὲ κουτή, θὰ πῇ γέλια.

Φανίτσα. Ἐσὺ κάνεις πειὰ πῶς τὰ ξεσκόλισες ὅλα τ' Ἀγγλικά. Τάχα μου δὲν ξέρει κ' ἄλλος... Ὁ θειὸς ἀναψε τὴν πίπα του !

Νώλης. Μιλᾶτε σιγά ! Νά, κάθισε συλλογισμένος...

Θοδωριά. Ἀφῆστε τον, παιδιά ! Εἶναι σὰ λυπημένος σήμερα. Ὑστερα, ξέρετε πῶς ἅμα καπνίζει, δὲ θέλει κανεὶς νὰ τοῦ χαλάει τὴν ἡσυχία του. Πᾶμε μέσα.

Νώλης. Ἦσυχά... ἦσυχά λοιπόν !

Τόμας. Νόου, νόου !

Νώλης. Ὅχι ! Ὁ θειὸς δὲ θέλει νὰ φύγουμε... Τὶ ἀγαπᾶς, θειέ ; Χὸτ λάϊκ ; (what do you like).

Τόμας. Σίτ ντάουν... σίτ ντάουν ! Σίτ ντάουν, σίτ ντάουν. (seat down).

Νώλης. Σντάου, σντάου, σντάου ! Καθίστε κάτου, λέει... Καθίστε τὸ λοιπόν !

Θοδωριά. Νάί, παιδιά μου, γιὰ καθίστε, εἶνε πολὺ σῶβαρὸς σήμερα. Κάτι ἔχει νὰ μᾶς πῇ.

Τόμας. Ἀἰ οὐῖλ τέλ γιὸν μᾶί στόρυ (I will tell you my story).

Νώλης. Σωπάτε, σωπάτε ! Ὁ θειὸς θέλει νὰ μᾶς πῇ τὴν ἱστορία του. Οὐῖλ τέλ στόρυ, θειέ ;... Σωπάτε !

Φανίτσα. Σώπα λοιπόν κ' ἐσύ !

Νώλης. Ἐγὼ, βρὲ κουτή, θὰ σᾶς τὰ ξηγάω... Πῶς θὰ τὰ καταλαβαίνετε, ἂν σωπαίνω ἡ γῶ ;

Φανίτσα. Τάχα μου, ἐσὺ μονάχος καταλαβαίνεις Ἀγγλικά — ἐσὺ μονάχος !

Νώλης. Λέγε λοιπόν, θειέ—τέλ, τέλ !... Μὰ νὰ μιλᾶς κ' ἐσὺ λιγάκι Ἀηνικά, δὲ σοῦ τᾶμαθα ; Δυὸ βδομάδες ἔχω ποῦ σοῦ δίνω μάθημα, πῶς τὸ λένε τῶνα τ' ἄλλο. Ξέρεις τώρα τὸ «παιδί», τὴ «μάννα», τὰ «λεφτά», τὴ «βάρκα», τὸ «καράβι», ξέρεις καὶ τόσα ἄλλα. Εἶδες κ' ἐγὼ ὅσα μοῦμαθες, τὰ ξέρω !

Τόμας. Ὡ γιές, ὦ γιές ! Ἀἰ νόου δέμ. (I know them).

Νώλης. Λέγε λοιπόν, θειέ, τέλ, τέλ !

Θοδωριά. Λέγε, θειέ Τόμα. Ἀκοῦμε !

Τόμας. Ἐγκὼ παιντὶ φίφτυν γιάρζ ὄλντ... (fifteen years old).

Νώλης. «Ὅταν ἦμουνα παιδὶ δεκαπέντε χρονῶν...»

Τόμας. Νόου φάδαρ... (no father).

Νώλης. «Δὲν εἶχα πατέρα...»

Τόμας. Νόου μάδαρ... (mother).

Νώλης. Μάννα λέγε, θειέ, σοῦ τῶπα !

Τόμας. Μάννα βέρν πούαρ... (very poor).

Νώλης. «Ἡ μάννα μου ἦτανε πολὺ φτωχή...» Ὑστερα;
Τόμας. Μὰν μπράδαρ Λούκας βέρν Ἰ... (brother very ill).

Νώλης. «Ὁ Λούκας ὁ ἀδερφός μου ἦτανε πολὺ ἄσχημα».

Τόμας. Δέν, ἔ σίπ... (then a ship).

Νώλης. Ὅχι, δέν τὸ λένε σίπ, θειέ!

Τόμας. Ἐνα κάραβο...

Νώλης. «Ἐνα καράβι...»

Φανίτσα. Τὶ τὸ ξαναλές, Νώλη, ἀφοῦ τόπε ὁ θειός! Νομίζεις δέν καταλαβαίνουμε Ἀγγλικά κ' ἐμεῖς;

Τόμας. Δέν, ἔνα καράβα ἀγκορντ. (anchored).

Νώλης. «Τότε ἔνο καράβι ἦρθε κι' ἄραξε...»

Φανίτσα. Ἐρριξε ἄγκορα! Βλέπεις, τὰ ξέρω γὼ καλύτερα!

Τόμας. Ὅφ δὴ πόρτ... (off the port).

Φανίτσα. Ὅξω ἀπὸ τὴν πόρτα...

Νώλης. Καλὰ σ' ἔχω τώρα, κυρά ἔξυπνη! «Ὅξω ἀπὸ τὴν πόρτα»— ἔτσι μάλιστα, τὸ πρόκοψες! Λέγε, θειέ, μὴν τὴν ἀκοῦς!
 «Ἦρθε, λοιπόν, τὸ καράβι κι' ἄραξε ὅξω ἀπ' τὸ λιμάνι— ὅφ δὴ πόρτ! Λέγε, θειέ!

Τόμας. Ἐγκὼ βέρν σόρν, βέρν σόρν. (very sorry).

Νώλης. «Ἐγὼ ἤμουνα πολὺ... σόρν»—αὐτὸ δέν τὸ λέω, τὸ καταλαβαίνεις μοναχὴ σου, Φάνα!

Φανίτσα. Οὔτε σὺ δέν τὸ καταλαβαίνεις!

Νώλης. «Ἦμουνα πολὺ... θυμωμένος...»

Τόμας. Νόου μπρὲντ ἰν δὴ χάουζ, νόου μάνεῦ... (no bread in the house, no money).

Νώλης. «Ἦμουνα πολὺ λυπημένος, γιατί δέν εἶχαμε ψωμὶ σπίτι, οὔτε λεφτά...»—νὰ ποῦ τὸ κατάλαβα! Βέρν σόρν, βέρν σόρν... λέγε, θειέ!» Πολὺ λυπημένος...»

Τόμας. Μάννα οὐδὲ μπίζυ... (was busy).

Νώλης. «Ἡ μάννα εἶχε δουλειά...»

Τόμας. Δέν Ἀῖ τοῦκ ἔ μπότ... παίρνει ἕνα μπότ... (I took a boat).

Νώλης. «...Πῆρα μιὰ βαρκούλα...» — Καὶ ποῦ πῆγες, θειέ; Λέγε γλήγορα!

Τόμας. Ἐγκὼ πηγαίνει ὄν μπόρντ... (on board).

Νώλης. Ποῦ; ποῦ εἶπες, θειέ; Λέγε, λοιπόν—ποῦ πῆγες, στὸ καράβι;

Φανίτσα. Καὶ τί ἔκαμες στὸ καράβι, θειέ;

Θοδωριά. Φανίτσα, νὰ σωπαίνης!

Τόμας. Μάννα κλαίει...

Φανίτσα. «Ἡ μάννα ἔκλαιγε.. πολὺ...»

Θοδωριά. Φανίτσα, νὰ σωπαίνης!

Τόμας. ὦ μάϊ σάν, ὦ μάϊ σάν, κὰμ μπάκ, κὰμ μπάκ! (O my son, come back).

Νώλης. «Ἐκλαιγε ἡ μάννα, ἔλεγε· ἄχ, παιδάκι μου, ἄχ, παιδάκι μου, γύρισε πίσω, ποῦ μ' ἀφίνεις, ποῦ μ' ἀφίνεις;»

Φανίτσα. Αὐτὸ δέν τόπε, Νώλη, μὴ βάνεις καὶ δικὰ σου λόγια...

«Ποῦ μ' ἀφίνεις, ποῦ μ' ἀφίνεις...» Ὅριστε μας.

Νώλης. Λοιπόν, θειέ—«κὰμ μπάκ, κὰμ μπάκ, μάϊ σάν»... Καὶ δὲ

μᾶς εἶπες, ποῦ ἦταν ἡ μάννα σου κ' ἐκλαιγε. Εἶχε ῥθῆ στο
καράβι ;

Τόμας. Νόου, νόου, ἐτ δι πόρτ... (at the port).

Νώλης. Ἄ, ἦτανε στο λιμάνι κ' ἐκλαιγε... Ὑστερα, ὕστερα ;

Τόμας. Ἀϊ τὸλν μάδαρ... (I told mother).

Νώλης. Ὅχι «μάννα» !

Τόμας. Ἐγκὼ λέει μάννα πάει ἔ λογκ γουαῖϋ, βέρν λογκ γουαῖϋ
(very long way). Πάει Ἀμέρικα. κάνει μάνεϋ (money).

Νώλης. Τώρα, ὅλα τὰ κατάλαβα ! «Ἐγὼ, τῆς ἔλεγα τῆς μάννας,
δὲ θέλω νὰ γυρίσω πίσω, θὰ πάω μακρυά, μακρυά, θὰ πάω
νὰ πλουτίσω, κ' ὕστερα θὰ γυρίσω»—καὶ νὰ ποῦ γύρισε ὁ
θεὸς ὁ Τόμας ! Τί καλά...

Τόμας. Τώρα Τόμας μόναχο, τώρα μάννα πετάνει, τώρα Λούκας
πετάνει...

Νώλης. Ὅχι, ὁ θεὸς δὲν εἶνε μοναχὸς του τώρα, ἔχει ἐμᾶς ὁ θεὸς...

Ἔλα, μὴν κλαῖς, θειέ...

Θοδωριά. Ἀχ, ὁ καϊμένος, ὁ ἔρημος ! Πόσο λυπᾶται !

Τόμας. Ἀϊ χέντ ἔ νέβιου... (I had a nefew). Μάνωλα... Μανώ-
λαρο... Τώρα πετάνει...

Θοδωριά. Ἦτανε ξάδερφος τοῦ μακαρίτη Θοδωρῆ ὁ Μανώλαρος,
πέθανε...

Νώλης. Ἐχεις ἐμένα τώρα, θειέ, ἄφησέ τον τὸ Μανώλη. Πάει
αὐτός ! Ἐγὼ εἶμαι ὁ Μανώλαρος !

Φανίτσα. Ἐχεις τὸ Νώλη τώρα !

Τόμας. Ἀϊ χέντ... Τεοβάνα...

Θοδωριά. Λέει γιὰ τὴ Θεοφάνα, τοῦ Μανώλη τὴν ἀδερφή... πάει,
πέθανε κι' αὐτή !

Φανίτσα. Ἐχεις ἐμένα, τώρα, θειέ !

Νώλης. Ἐχεις τὴ Φάνα τώρα !

Τόμας. Ἀϊ χέντ...

Χαδούλα. Ἐδῶ εἶμαι ἰγὼ ! Ποῦν' ὁ ξάδερφός μου ; Ποῦν' τος ;

Τόμας. ὦ, μαί Γκόντ, ὦ μαί Γκόντ ! (My God).

Θοδωριά. Ἡ θειά Χαδούλα !... Ἀχ, πὼς μᾶς τρώμαξες, θειά ! Ἐκο-
ψες τὸ αἷμα τοῦ θειοῦ Τόμα.

Τόμας. Χοῦ ἄρ γιού ; (Who are you).

Νώλης. Σὲ ρωτᾷ ποιὰ εἶσαι, θειά.

Χαδούλα. Τοῦ λόγου σου ποιὸς εἶσαι ; Μὲ γνωρίζεις ;

Τόμας. Ἀῖ ἂμ Τόμας Πέτερσον, ὃρ Πέλιστερ... (I am... or...).

Χαδούλα. Καὶ πὼς νὰ σὲ γνωρίσω ἰγὼ ; Δὸς μου σημάδια νὰ κατα-
λάβω πὼς εἶσαι ὁ ἀδερφὸς τοῦ Λούκα τοῦ Πελιστερᾶκη.

Τόμας. Κάταχνια, Κάταχνια !

Χαδούλα. Ναὶ ὁ Κάταχνιάς, αὐτὸ ἦτανε τὸ παρατσούκλι τοῦ Θωμᾶ...
τὸ θυμᾶμαι.

Τόμας. Ἀῖ ἂμ Ἀμόλα Κάταχνια...

Χαδούλα. Βαγγελίστρα μου, αὐτὸς εἶναι, ὁ ξάδερφός μου, ἔτσι τὸν

ἔλεγα, γιατί πήγαινε με τις βάρκες κάθε μέρα... Τὶ κάνεις, βρ
Ἀμόλα κακομοίρη; Μὲ γνωρίζεις ἐμένα τὴν ξαδέρφη σου; Μὲ
γνωρίζεις ἐμένα τὴν ξαδέρφη σου; Μὲ γνωρίζεις;

Τόμας. Γιὸν ἄρ Χαϊντούλα... Μάγκαρα!

Χαδούλα. Βαγγελίστρα μου, με γνώρισε! Ἔτσι μ' ἔλεγε, Μαγάρα...
Ναί, ἐγὼ εἶμαι ἡ Μαγάρα, ἡ ξαδέρφη σου, με θυμᾶσαι; Ἀχ,
κακομοίρη Ἀμόλα... τί κάνεις, πῶς περνᾷς; Ἀχ, πόσα χρόνια
περασμένα!

Τόμας. Χάου ἴξ Ζωγούλα... Μαυροτσούκαλο... (how is).

Χαδούλα. Βαγγελίστρα μου, γιὰ τὴ Ζωγούλα τοῦ Χελιδόνη με ρω-
τάει! Αὐτὸς εἶναι, δὲ μπορεῖ, αὐτὸς εἶναι! Τὶ γίνεσαι, βρὲ
κακομοίρη, ζῆς; Σαράντα πέντε χρόνια περάσανε, καὶ ζῆς; Θυ-
μᾶσαι, ἀκόμα καὶ τὴ Ζωγούλα τὸ Μαυροτσούκαλο; Θυμᾶσαι,
πῶς παίζατε μαζί; Θυμᾶσαι πῶς τὴν ἔδερες; Θυμᾶσαι, αἱ;
Σὲ πονοῦσε λίγο τὸ δοντάκι σου γι' αὐτὴ... πέθανε ἡ Ζω-
γούλα μικροπαντρεμένη, ζῆ τὸ κορίτσι της ποῦ τ' ἄφησε κοι-
λάρφανο...

Θοδωριά. Ναί, ζῆ ἡ Ζωῖτσα ἡ φτωχή...

Τόμας. Πετάνει Μαυροτσούκαλο; Ἄου, ἄου!

Χαδούλα. Πέθανε, κι' αὐτὴ καὶ τόσοι ἄλλοι. Ἐμεῖς ἀκόμα ζοῦμε,
κακομοίρη. Μᾶς ἦτανε γραφτὸ ν' ἀνταμωθοῦμε ἄλλη μιὰ φορὰ...
Ὅσο θυμᾶμαι τὰ περασμένα, ὅσο συλλογίζομαι τὴ μαύρη μάννα
σου...

Τόμας. Νόου, νόου, ντόντ σπικ ἀμπάου ἔτ! (don't speak about it).

Νώλης. Μὴν τοῦ μιλᾷς, θειά, γιὰ τὴ μάννα του. Λέει, τοῦ κάνεις
πολὺ κακό!

Χαδούλα. Καὶ δὲν τὸ βλέπω, παιδάκι μου; Αὐτὸς ἔτσι ποῦ σκού-
ζει... Καὶ τί ἄλλο, βρὲ Ἀμόλα κακομοίρη;

Τόμας. Ἀὶ φοργχὸτ δὴ νέιμ... Τέγκανο... (I forgot the name).

Χαδούλα. Βαγγελίστρα μου, ἀκόμα καὶ τὴ χαζὴ τὴ Θεγανὼ θυμή-
θηκε!

Τόμας. Πάλαβη, Πάβαλη...

Χαδούλα. Ναί, τὴν Παλιαυλὴ! Τῆς εἶχαμε αὐτὸ τὸ παρατσούκλι.
Βρ' ἀκόμα καὶ τὴ Θεγανὼ τὴν Παλιαυλὴ θυμήθηκες; Νά, π'
ἀνάθεμά σε! Νά!

Νώλης. Μὴν τονὲ μουτζώνεις, θειά, ἔτσι μέσ' τὴ μούρη!

Χαδούλα. Βρὲ νά, καὶ πᾶλι!

Τόμας. Βρὲ νά!

Φανίτσα. Τὴ μουτζώνει κι' ὁ θειὸς ὁ Τόμας!

Χαδούλα. Νὰ καὶ σύ!... Ἀφῆστε μας, καλέ, ἔτσι κάναμε ἅμα ἡμα-
στε παιδιά. Βρὲ τὸν Ἀμόλα... νὰ κι' ἄλλη μιὰ φορὰ!... Θυμᾶ-
σαι τὸ παλιάμπελο τὸ πατρικὸ σου, ποῦ πηγαίναμε με τὴ Ζω-
γούλα καὶ τρώγαμε ἀγουριδες;

Τόμας. ὦ, γιές, ἀγουριδες... Κόκκινια...

Χαδούλα. Ναὶ Κοκκινιά τὸ λέγαν τὸ παλιάμπελο... τώρα τῶχι ἄλ-
λος, κακομοίρη! Θυμᾶσαι καὶ τὸ ρέμα;

Τόμας. Τρόχαλ... Τρόχαλια...

Χαδούλα. Ναί, τὴν Τροχαλιά, ποῦ πηγαίναμε καὶ τρώγαμε βατό-

μουρα... Θυμᾶσαι ποῦ μὲ κυνηγοῦσες ἐμένα καὶ τὴ Ζωγοῦλα,
καὶ μὲ τράβηξες μιὰ μέρα ἀπ' τὸ κοιτσίδι, κ' ἔκλαιγα... ναί, ναί,
ἔτσι τράβα, τράβα!

Φανίτσα. Τὴν τραβάει τὴ θειά Χαδούλα ἀπ' τὴν κοιτίδα!

Θοδωριά. Παναγιᾶ μου, τί παραῖξενα πράγματα!

Χαδούλα. Αἶ, φτάνει πειὰ, σὲ πιστεψα' φτάνει, σοῦ λέω, μὲ πόνεσε,
παλι' - Ἀμόλα, παλιο - Καταχινᾷ... Ἄχ, πῶς μοῦρχεται νὰ τὸν
ἀγκαλιάσω!... Αὐτὸς εἶναι, αὐτὸς, δὲν ἔχει λόγο!

Φανίτσα. Ἀγκάλιασέ τονε, θειά!

Νώλης. Κίς, θειέ, κίς!

Χαδούλα. Ἄχ, ἄφησέ με πειὰ, φτάνουν τὰ φιλιὰ, δὲ βαστάω τὰ
δάκρυα, ἄφησέ με, ντέ, μὲ τρύπησες μὲ τὰ παλιμουστάκια σου
—παλι' - Ἀμόλα!

Τόμας. ὦ, ντίαρ Μάγκαρα! Οὐρά, οὐρά! Μπρίγκ σουίτς, μπρίγκ
σουίτς!

Νώλης. Γλυκὸ μητέρα, φέρε γλυκὸ νὰ τρατάρουμε τὴ θειά! Φέρε νὰ
φᾶμε κ' ἐμεῖς τίποτα...

Φανίτσα. Πάω νὰ φέρω γὼ γλυκὸ λεμόνι!

Τόμας. Σιτ ντάουν, σιτ ντάουν! Σιτ ντάουν, σιτ ντάουν (seat down).

Νώλης. Σντάου, σντάου, σντάου! Καθίστε κάτου ὅλοι σας! Κάθισε,
θειά Χαδούλα!

Χαδούλα. Ναί, ἄς καθίσουμε, παιδάκι μου...

Τόμας. Χάου ἴς Μάντο... (how is).

Χαδούλα. Ὁ Μάνθος τὸ Παλιαδερφάκι, ὁ φίλος σου; Πέθανε,
πάει! Πέρασε βάσανα, μὴν τὰ ρωτᾷς!

Τόμας. Ἀσέλιν, Χασέλιν...

Χαδούλα. Ὁ Γιώργος ὁ Ἀσέληνος ὁ Ψαρᾶς, ὁ σύντροφός σου;
Πάει πνίγηκε στὰ πέλαγα!

Τόμας. Γκιάνο... Κοῦκκο...

Χαδούλα. Ὁ Γιάννος ὁ Κουκκογιάννος ὁ τρελλός; Γκρεμίστηκε
ἀπὸνα βράχο, πάει κι' αὐτός!

Φανίτσα. Πῶς τὰ καταλαβαίνει ἡ θειά, σὰ νὰ τὰ ξέρη τ' Ἀγγλικά...
εἶδες, Νώλη;

Νώλης. Ἄλλο σὰ νὰ τὰ ξέρη, κι' ἄλλο νὰ τὰ ξέρη!

Τόμας. Τζάκσον... Κουτουναίμο...

Χαδούλα. Ὁ Γιάσος τὸ παιδὶ τοῦ Κουτσοδαίμονα, πῆγε κι' αὐτὸ
μὲ τὰ καράβια, πάει; Χάθηκε, δὲν ξαναγύρισε ποτέ!... Ἄ, νὰ
κι' ὁ γυιός μου, ὁ Ξενοφῶντας μου. Νά, βρὲ Ἀμόλα, βλέπεις
αὐτὸ τὸ παληκάρι; Εἶν' ὁ γυιός μου, ὁ Ξενοφῶντας μου!

Ξενοφῶντας. Πῶς εἶσθε, θεῖτε; Παρλὲ βοῦ Φρανσέ;

Τόμας. Χοῦ ἄρ γιού; (who are you).

Ξενοφῶντας. Ξενοφῶν Περιστεριάδης, ἀνεψιός σας.

Τόμας. Πε-ρι-στε-ρι-ά-ντης, ὦ νόου, νόου! Ἄϊ ντόντ λάϊκ ἴτ!
(I don't like it).

Νώλης. Δὲν τοῦ ἀρέσει τ' ὄνομά σου, κὺρ Ξενοφῶντα, ἔτσι λέει ὁ
θειός. Δὲν τοῦ ἀρέσει, λέει!

- Χαδούλα.** Γιατί δὲν τοῦ ἀρέσει τ' ὄνομά του ; Αἶ, γιατί ; Δὲ σοῦ γιομίζει τὸ μάτι ὁ γυιὸς μου ; Αἶ, Ἀμόλα ; Αἶ ;
- Τόμας.** Περίστερο - ἀκι, ὦ γιές, ὦ γιές !
- Ξενοφώντας.** Βλέπετε, θεῖε, τὸ Περιστεριάδης εἶναι λεπτότερον, Ἑλληνικώτερον.
- Τόμας.** Νόου, νόου !
- Ξενοφώντας.** Εἶχате στείλη, θεῖε, καὶ μίαν ταχυδρομικὴν ἐπιταγὴν...
- Θοδωριά.** Δὲν εἶν' ὦρα, κύρ Ξενοφώντας, τώρα...
- Ξενοφώντας.** "Οχι, πρέπει νὰ καθαρισθῇ αὐτὸ τὸ ζήτημα !
- Χαδούλα.** Μάλιστα, πρέπει νὰ μᾶς πῇ σὲ ποῖονε τάχε στείλη τὰ λεφτά...
- Θοδωριά.** Ντροπή, θειά Χαδούλα, ὕστερα τὰ λέμε ...
- Χαδούλα.** Γιατί ; Ἐμεῖς συγγενῆδες του δὲν εἴμαστε ;
- Ξενοφώντας.** Εἴμεθα, καὶ τρίτου βαθμοῦ μάλιστα !
- Νώλης.** Δὲν κάνει...
- Ξενοφώντας.** Σιωπή, μικρέ !
- Νώλης.** Κύργιε Πελιστεργιάδη ...
- Ξενοφώντας.** Αὐθάδη !
- Φαντίσα.** Ὁ Νώλης δὲν εἶν' αὐτάδης ! Ὅριστε μας !
- Ξενοφώντας.** Δὲν πρόκειται διὰ τὰ λεπτὰ, κυρία Θοδωριά, ἀλλὰ... πρέπει νὰ καθαρισθῇ τὸ ζήτημα !
- Χαδούλα.** Μάλιστα, πρέπει νὰ μᾶς πῇ τίνος εἶναι τὰ λεφτά !
- Θοδωριά.** Τώρα πειά, κι' ἄλλα λεφτά !
- Τόμας.** Χουὸτ ντου γιου σάις, χουὸτ ; (what do you say).
- Χαδούλα.** Τίποτ', Ἀμόλα ! Λέμε, τὸ πῶς ἀλλάζει αὐτὸς ὁ παλιόκοσμος. Τὴν ἡμέρα ποῦφυγες ἀπ' τὸ σπίτι σου κρυφά, καὶ πηγες στὸ καράβι, ἦρθε ἡ κακομοίρα ἡ μάννα σου κλαίγοντας στὸ γιολό, καὶ σοῦστελε ἓνα καρβέλι ψωμί στὸ καράβι... τὸ μόνο ποῦχε νὰ σοῦ δώσῃ. Ἦτανε πολὺ φτωχή... καὶ τώρα, νὰ πῶς ἀλλάζει αὐτὸς ὁ κόσμος ! Ἐσύ 'σαι ὁ Ἀμόλας ; Μπά, δὲν εἶσ' σύ ! Δὲν εἶσαι !
- Τόμας.** "Ω, ντόντ ριμέμβαρ δῖς, ντόντ, ντόντ (don't remember this, don't, don't).
- Νώλης.** Μὴν τοῦ θυμῆς τὰ περασμένα του, λέει, θειά, μὴν τοῦ θυμῆς !
- Χαδούλα.** Γιατί, δὲ σοῦ κάνουνε τιμὴ ; Βέβαια, βέβαια... δὲ σοῦ κάνουνε τιμὴ !
- Τόμας.** Γκόντέμ ! Μπρόκεν μᾶί πάιπ ! Μπρόκεν μᾶί πάιπ ! (broken my pipe).
- Νώλης.** Τοῦσπασε τὴν πίπα ὁ κύρ Ξενοφώντας !
- Τόμας.** Σάκα - ράκα, τσάτρα - πάτρα ! Θὰ τὰ σπάσω ὅλα ! Θὰ σοῦ σπάω τὰ παῖδια ! Πάει ἡ πίπα μου, νὰ πάρ' ὁ διάολος νὰ πάρῃ. Δὲ βλέπεis, βρέ, στραβὸς εἶσαι ; "Ω νὰ πάρ' ὁ διάολος νὰ πάρῃ !
- Νώλης, Φαντίσα.** Μίλησε ὁ θειός, μίλησε ὁ θειός !
- Θοδωριά.** Μέγας εἶσαι Κύριε ! Τὶ θᾶμα ἦταν αὐτὸ νὰ μιλήσῃ ἄξαφνα !
- Τόμας.** Τὶ θὰ γίνω τώρα χωρὶς πίπα ; Καὶ δὲν ἔχω ἄλλη, νὰ πάρ' ὁ... δὲν ἔβλεπες, βρέ στραβάδι, βρέ λογιώτατε ; Θέλεις τώρα... θὰ τὰ σπάσω ὅλα ! Σάκα - ράκα, τσάτρα - πάτρα. Στραβωμάρα σ' ἔπιασε ;

Χαδούλα. Στραβός κι' ἂν εἶσαι σύ! Μὴ μοῦ βρίζεις τὸ παιδί Παλιαμόλα!

Τόμας. Παλιομαγάρα!

Χαδούλα. Παλιοβρωμιάρη, ἀνάμαλλε, θὰ σ' τὰ βγάλω αὐτὰ τὰ μάτια!

Τόμας. Θὰ σ' τὰ ξεκολλήσω τὰ μαλλιά μαῖμοῦ!

Θοδωριά. Κύντα, μαλλώνουνε σὰ νᾶναι ἀκόμα μικρὰ παιδιὰ!

Χαδούλα. Καὶ τότε τί νομίζεις κάναμε; Τέτοιος ἦταν αὐτὸς πάντα του! Ἄκαρδος ἄνθρωπος...

Ξενοφώντας. Βέβαια, σεῖς πεντήκοντα τάλληρα...

Χαδούλα. Ἐμεῖς τίποτα! Τέτοιος ἦταν αὐτός!

Τόμας. Θὰ τὰ σπάσω ὅλα! Στραβωμάρα νὰ σᾶς κόψη! Σάκα-ράκα, τσάτρα-πάτρα! Θὰ σᾶς ἀρχίσω καὶ τοὺς δυὸ σας στίς γροθιές!

Χαδούλα. Τέτοιος ἦσουνα πάντα σου! Ἔτσι ἔβριζες, μὰ δὲ σὲ φοβόμουνα! Τώρα σὲ γνώρισα καλά. Εἶσαι ὁ ἴδιος, ὁ Ἀμόλας ὁ ἴδιος πάντα σου! Σὲ γνώρισα!

Τόμας. Ἐλα, ἔλα, πᾶρε τὸ γυιό σου τὸ λογιώτατο, καὶ στρῆβε το! Δίνε του κ' ἐσύ, δάσκαλε, δικολάβε!

Ξενοφώντας. Θὰ ἔχη συνεπείας αὐτὴ σου ἡ διαγωγή. Πᾶμε μητέρα!

Τόμας. Τράβα, μὴ σ' ἀρχίσω! Νομίζεις δὲν τᾶμαθα ὅλα, ποῦθελες νὰ φᾶς τὸ δίκιο τῶν φτωχῶν. Τράβα, σοῦ λέω, γιατί ἔχω δυνατὴ γροθιά, κι' ἄς εἶμαι γέρος!

Χαδούλα. Σὲ ποιόνε μιλᾷς ἔτσι, βρὲ παλιοξυπόλητε, παλιομοῦτσο, μάγκα τοῦ Λιμανιοῦ, λύγδη, μυροχάφτη; Ἡρθες μὲ τίς χρυσές ἀλυσίδες, μὲ τὰ τάλλαρά σου, μ' αὐτὰ τὰ μοῦτρα ποῦναι σὰ νὰ σὲ φάγαν τὰ μυρμηγκία, καὶ νομίζεις δὲ σὲ ξέρω; Παλια-μόλα, παλιοκαταχινιά!

Τόμας. Ἀφῆστέ την αὐτὴ νὰ λέη! Τὴν ξέρω, ἡ ἴδια εἶναι, ἡ ἴδια!

Φανίτσα. Φύγανε!

Τόμας. Ἐχει κ' ἓνα δίκιο... εἶναι φτωχὴ ἄς εἶναι, ξέρω πῶς νὰ τὴν ξεθυμώσω γώ...

Θοδωριά. Κλείσε τὴν πόρτα, Νώλη!

Τόμας. Τώρα, ἐλᾶτε σεῖς ἐδῶ, παιδιὰ, καθίστε πειὸ κοντὰ μου... Ἀχ, νὰ πάρ' ἡ ὀργὴ ἔμεινα χωρὶς πίπα! ἔλαβα κ' ἓνα γράμμα σήμερα... δὲν εἶμαι στὰ καλά μου... Κάτι ἤθελα νὰ σᾶς πῶ...

Νώλης. Τί, θειέ; Δὲ μᾶς τελείωσες καὶ τὴν ἱστορία σου.

Τόμας. Μὰ ναί, αὐτὸ εἶναι ποῦθελα...

Φανίτσα. Σοῦδωσε ἡ μάννα σου ἓνα καρβέλι, θειέ... ὕστερα;

Θοδωριά. Φανίτσα, νὰ σωπαίνης!

Τόμας. Ἡ μακαρίτισσα, ὁ θεὸς ν' ἀγιάσῃ τὴν ψυχὴ της, μοῦστειλε μὲ τὴ βάρκα ἓνα καρβέλι...

Φανίτσα. Ὅπως τῷπε ἡ θειά Χαδούλα!

Θοδωριά. Φανίτσα νά σωπαίνης !

Τόμας. Μούστειλε καὶ καὶ ἄλλο ...

Νώλης. Τί, θειέ ;

Τόμας. Τρία μεταλλίκια ...

Νώλης. Τ' εἶναι μεταλλίκια ;

Τόμας. Τρία γροσάκια τούρκικα, τόσα εἶχε μοναχά ...

Φανίτσα. Καὶ μ' αὐτὰ πέρασες πολὺν καιρό, θειέ ;

Νώλης. Ἄκου, τὴν κουτή ! Πόσο ἤθελες νά περάσῃ ;

Τόμας. Καλὰ λέει ... Πέρασα τόσα χρόνια ... καὶ μούμεινε κ' ἓνα μεταλλίκι !

Φανίτσα. Βλέπεις, βλέπεις, Νώλη ; Μὲ μεγάλη οἰκονομία, θειέ, αἱ ;

Νώλης. Σώπα, κουτή ! Πῶς ἔγινε αὐτό, θειέ ;

Τόμας. Ἐφτασα στὴν Ἀλεξάντρια πρῶτα. Γύρευα δουλειά, καὶ χάζευα στοὺς δρόμους. Σ' ἐνὸς Ἀράπη μανάβικο ἡῦρα καὶ χαρούπια... θυμήθηκα τὴ χαρουπιὰ μας στὴν αὐλή... θυμήθηκα τὴ μάννα μου...

Φανίτσα. Κλαίει ὁ θεὸς πάλι ... Νώλη, πές του νά μὴν κλαίῃ ...

Θοδωριά. Ἄχ, ὁ καϋμένος, ὁ ἔρημος !

Νώλης. Παρακάτου, θειέ ;

Τόμας. Θέλησα νά ἴδω ποιά ἦτανε γλυκώτερα, τῆς πατρίδας τὰ χαρούπια, ἢ...

Φανίτσα. Ποιά ἦτανε, θειέ ;

Τόμας. Τῆς πατρίδας ... Πεινοῦσα κιόλα... Ὑστερα, εἶδα κατὶ ζαχαροκάλαμα ...

Νώλης. Τ' εἶναι ζαχαροκάλαμα ;

Τόμας. Ἐνα καλάμι ποῦ μαζεῦει μέλι.

Νώλης. Μοναχό του ;

Τόμας. Ναί, μοναχό του.

Φανίτσα. Χωρὶς μέλισσες ;

Τόμας. Τὸ μασσᾶς καὶ βγάζει ζάχαρη.

Φανίτσα. Βγάζει ζάχαρη !...

Νώλης. Ἀφῆσέ την τὴ Φανίτσα μὲ τὴ ζάχαρη, καὶ λέγε, θειέ !

Τόμας. Μασσοῦσα τὸ ζαχαροκάλαμο ...

Φανίτσα. Λοιπόν, ποῖο ἦτανε γλυκώτερο ;

Νώλης. Δὲν ἔχει ἐδῶ ζαχαροκάλαμο, κουτή !

Τόμας. Τῆς πατρίδας ... Ἡ πατρίδα εἶναι πειὸ γλυκειά, παιδί μου...

Νώλης. Ὑστερα ;

Τόμας. Βοῆκα δουλειά ...

Νώλης. Ὑστερα ;

Τόμας. Πῆγα σὸ Κáιρο. Ἀπὸ καὶ τραβήξα πειὸ βαθεῖα στὴν Ἀφρικὴ... Πέρασα στὴν Ἀμέρικα... Ἐξῆσα πολλὰ χρόνια μιὰ βασανισμένη ζωὴ... Ὑστερα πῆγα ἄλλου, κι' ἄλλου, ὕστερα... καὶ φύλαξα τὸ τρίτο μεταλλίκι... νάτο ! Σαραντα πέντε χρόνια τὸ φυλάω ! Φύγαν οἱ Τοῦρκοι ἀπ' τὴν πατρίδα, ἐγὼ γέρασα... καὶ νάτο ! Ἅγιο πρᾶμα ... ἀνεχτίμητο !

Φανίτσα. Νά τὸ ἴδω, θειέ, νά τὸ ἴδω !

Νώλης. Μή, θειέ, μὴν τῆς ἀνοίγεις τὸ πορτοφόλι σου, θὰ σοῦ τσιμπήσῃ κανένα σελλίνι !... νά το, σοῦ τὸ πῆρε... Τώρα νά τὸ ἴδω κ' ἐγὼ τὸ μεταλλίκι !

Τόμας. Μανώλη μου, παιδί μου, μὴ τὸ μεταλλίκι !

Νώλης. Τώρα πειὰ τὸ πῆρα !

Τόμας. Νὰ σοῦ δώσω κ' ἐσένα ἓνα σελλίνι !

Νώλης. Ἄγιο πρᾶμα... ἀξίζει πειὸ πολὺ !

Τόμας. Δέκα σελλίνια !

Νώλης. Ἀνεχτίμητο ...

Τόμας. Πενήντα σελλίνια, Νώλη μου, παιδί μου !

Φανίτσα. Πάει, ἔφυγε ! Μὴ φοβᾶσαι, θειέ, ξέρω γὼ ποῦ πάει νὰ τὸ φυλάξη. Ξέρω γὼ, θὰ σοῦ πῶ ὕστερα· θὰ σὲ πάω νὰ τὸ βρῆς ... Τί θὰ μοῦ δώσης ;

Τόμας. Τρία σελλίνια ...

Φανίτσα. Ἄγιο πρᾶμα, ἀξίζει πειὸ πολὺ !

Τόμας. Πέντε, πονηρή ...

Φανίτσα. Ἀνεχτίμητο !

Τόμας. Θέλεις δέκα ;

Φανίτσα. Ναί...

Τόμας. Τί θὰ τὰ κάμης ;

Φανίτσα. Τὰ ἑπτὰ θὰ τὰ δώσω τῆς μάννας, καὶ τ' ἄλλα θὰ τὰ κρατήσω γὼ νὰ πάρω ζάχαρη καὶ νὰ μοῦ κάνη ἡ μάννα γλυκὸ λεμόνι, ποῦ μ' ἀρέσει ...

Τόμας. Σοῦ ἀρέσει τὸ γλυκὸ ; Για ἔλα ὁδῶ, στὰ γόνατά μου, νὰ μοῦ πῆς ; Θέλεις ἐγὼ νὰ σοῦ στείλω ἑκατὸ σακκιά ζάχαρη νὰ κάνης γλυκὸ λεμόνι ὅσο θές ;

Φανίτσα. Ναί, μὰ δὲ θέλω τόσο γιὰ γλυκὸ... θέλω νὰ κάνη ἡ μάννα τὸν καφφὲ χωρὶς οἰκονομία στὴ ζάχαρη... καμμιά φορὰ μάλιστα δὲν ἔχει οὔτε καφφὲ—οὔτε ζάχαρη ! Εἶναι κι' αὐτὸ τὸ παιδί ὁ Νώλης, ποῦ πάει καὶ τὴν τρώει κρυφά ...

Τόμας. Τὴν τρώει κρυφά ;

Φανίτσα. Ναί, θειέ, μὴ μὲ μαρτυρήσης... ἔχω κι' ἄλλα νὰ σοῦ πῶ !

Τόμας. Εἶναι κρυφὰ αὐτὰ ποῦ θὰ μοῦ πῆς ; Δὲν τὰ ξέρει ἄλλος κανεὶς στὸ σπίτι ;

Φανίτσα. Καλέ, πῶς δὲν τὰ ξέρει ; Τὰ ξέρει ὅλο τὸ σπίτι, ἀκόμα τὸ ξέρει καὶ τὸ δῶμα ! Πρώτη τὰ ξέρει ἡ μάννα ! Λοιπὸν αὐτὸ τὸ παιδί εἶν' ἓνα φαγουλάρικο παιδί, ὅλα θέλει νὰ τὰ τρώη μοναχό του ... καὶ νὰ μὴ δίνη κανενοῦ !

Τόμας. Οὐτ' ἐσένα δὲ σοῦ δίνει ;

Φανίτσα. Δὲ μοῦ δίνει τίποτα... μοῦ παίρνει κιόλας ! Ἐνῶ ἐγὼ τοῦ δίνω ἀπ' ὅ,τι ἔχω ...

Τόμας. Τώρα θὰ τοῦ δώσης ἀπὸ τὰ σελλίνια σου ;

Φανίτσα. Ἀ, ὅχι ἀπ' αὐτά, ὅχι ! Αὐτὸς εἶν' ἓνας φιλόργυρος... τὰ γλυκά του τᾶχει μοναχός του, τὰ λεφτά του μοναχός του...

Τόμας. Ἐχει λεφτά ;

Φανίτσα. Καὶ τᾶχει φυλαμένα μέσα στὴν ἐκκλησιά...

Τόμας. Ποιὰ ἐκκλησιά ; Για πές μου ...

Φανίτσα. Μπά, δὲν τὸ ξέρεις ; Δὲν ἀνέβηκες τόσον καιρὸ στὸ δῶμα ; Ἐκεῖ, στὴ σκάλα ἀπὸ κάτου, ἔχει τὴν ἐκκλησιά. Παίζει μονάχο του αὐτὸ τὸ παιδί, δὲ μὲ παίρνει ποτέ του στὰ παιγνίδια του !... Ἄφησε ποῦναι καὶ φιλόργυρο, καὶ φαγανό. Τί τρώει, τί τρώει !

Τόμας. Ναί, μὰ γιὰ τὴν ἐκκλησιά τὶ θὰ μοῦ πῆς;

Φανίτσα. Ὁ Ἄ, γιὰ τὴν ἐκκλησιά... Νὰ, παίζει «τὴν ἐκκλησιά». Μᾶς κάνει τὸ θεοφοβούμενο! Ἀπὸ μιὰ μέρα ποῦ πῆγε στὴν Ἀγία Σωτῆρα κ' εἶδε τὸ δεσπότη, πῆρε ἓνα κουτί μεγάλο καὶ τὸ στόλισε μὲ ζουγραφίες — εἰκόνες, ὅτι τύχη, τὰ κρεμάει μέσα τὴν ἐκκλησιά, κι' ἀνάβει κάτι καντηλάκια, καὶ τὰ ψέλνει καὶ τὰ λειτουργιάει. — «Ἔτι κ' ἔτι, τοῦ κυρίου δεηθῶμ'... κυρ' ἐλέησ', κυρ' ἐλέησ', κυρ' ἐλέησ'!».

Τόμας. Μπαίνει μέσα στὸ κουτί καὶ ψέλνει;

Φανίτσα. Καλὲ, ποῦ χωρεῖ; Ἀπ' ὅξω μένει! Ἐκεῖ φυλάει ὅλα του τὰ παιγνίδια, τὰ καλόνδια του, ὅτι τοῦ χαρίσουν, ὅτι βρῇ, ὅτι ἀρπᾷ ὁ κύριος ἐκεῖ τὰ κρεμάει! Ἐχει κ' ἓνα λιβανιστήρι καὶ τὰ λιβανίζει. «Κύρ' ἐλέησ', κύρ' ἐλέησ', κύρ' ἐλέησ',!» Ἐκεῖ κρύβει καὶ τὸν κουμπαραῖ του... αὐτὸ τὸ παιδί λατρνεύει τὰ λεφτά! ... Πολὺ φιλάργυρο, πολὺ! Ἀφοῦ καὶ τὰ γλυκὰ του ἐκεῖ τὰ κλειδώνει.

Τόμας. Τὰ κλειδώνει;

Φανίτσα. Ἀμμή, τί κάνει; Ἐχει κλειδί καὶ τὴν κλειδώνει τὴν ἐκκλησιά..... Νὰ, ἐκεῖ θὰ κρύψῃ καὶ τὸ μεταλλίκι..... Ἐχει κι' ἄλλα τέτοια! Ἐχει κ' ἓνα φλουρί τρυπημένο, ποῦ τοῦ τὸ χάρισε ἡ νουννά του....

Τόμας. Σάκα - ράκα, τσάτρα - πάτρα! Νὰ πάθ' ὁ διάολος νὰ πάρῃ! Αὐτὸ τὸ παιδί μοῦ χρειάζεται! Θὰ μὲ περάσῃ ἐμένα! Θὰ τὸ πάρω μαζί μου στὴ Σουμάτρα! Μάνουελ, Μάνουελ, Μάνουελ! Κάμ ἀλόγκ, κάμ ἀλόγκ, μᾶϊ μπόϊ (come along). Βλάχας ποῦμαι καὶ δὲν τὸ κατᾶλα! Σάκα - ράκα, τσάτρα - πάτρα! Θὰ τὸ πάρω στὴ Σουμάτρα!

Φανίτσα. Μάννα, μάννα!

Τόμας. Τ' εἶναι, μικρούλα μου;

Φανίτσα. Σκιαζομαι..... Τὶ λόγια εἶν' αὐτά;

Τόμας. Εἶνε λόγια ἀπ' τὴ Σουμάτρα. Τρέχα, Θιοφάνα νὰ μοῦ φέρῃς τὸ κουτί, καὶ θὰ σοῦ στείλω ἡ γώ....

Φανίτσα. Τὶ θὰ μοῦ στείλῃς;

Τόμας. Βρὲ, τὴν πονηρή! Κι' αὐτὴ εἶνε σὰν τὸν ἄλλο! Τρέχα σοῦ λέω, νὰ μοῦ φέρῃς τὸ κουτί.... Ἀκουσε, Θιοφάνα, νὰ φωνάξῃς καὶ τὴ μάννα σου! Ἀκοῦς; Πάει, ἔφυγε! Σάκα - ράκα, τσάτρα πάτρα! Θὰ τὴν πάρω καὶ τούτῃ στὴ Σουμάτρα! Γλήγορα, Θιοφάνα! Θὰ σοῦ στείλω τὰ ἑκατὸ σακκιά τὴ ζάχαρη!

Νώλῃς. Θέλω κ' ἐγὼ ἑκατὸ σακκιά ζάχαρη, θειέ, θέλω κ' ἐγὼ. Τὶ λέτε γιὰ τὴ ζάχαρη;

Τόμας. Γιὰ, γιὰ, ἔλα ὁῶ κοντά μου ἐσὺ, πονηρὸ παιδί, ἔλα ὁῶ κοντά μου! Τὰ ξέρω ὅλα ναί! Σάκα - ράκα, τσάτρα - πάτρα!

Νώλῃς. Τὶ, θειέ, τί ξέρεις;

Τόμας. Θὰ σὲ πάρω στὴ Σουμάτρα..... Τὸ κουτί! Τὴν ἐκκλησίαν σου! Μὰ δὲν ἔχει πειὰ κουτί — ἔρχεσαι μαζί μου; Θέλεις νὰ γίνῃς πλούσιος;

Νώλης. Θέλω....

Τόμας. Θάρθῃς μαζί μου !

Νώλης. Ποῦ θὰ πάμε ;

Τόμας. Θὰ πᾶμε..... «ἐκεῖ ποῦ βγαίνει ἡ ζάχαρη». Σ' ἓναν τόπο μακρινόν. Ἐκεῖ ἔχω μεγάλα χτήματα καὶ βγάζω ἀπ' αὐτὰ λεφτά, λεφτά, χρυσάφι !

Νώλης. Λεφτά..... λεφτά..... χρυσάφι ;

Τόμας. Θέλεις κ' ἐσὺ νὰ γίνῃς πλούσιος ; Θέλεις νὰ βγάλῃς πολλὰ λεφτά ;

Νώλης. Θέλω !

Τόμας. Ἔλα μαζί μου ! Γλήγορα ! Τοιμάσου !

Νώλης. Ναί ... μὰ πρέπει νὰ τὸ συλλογιστῶ καλά. Πές μου πρῶτα πῶς εἶν' ἐκεῖ σ' αὐτὸ τὸν τόπο ... τί ἀνθρώποι εἶν' ἐκεῖ ποῦ βγαίνει ἡ ζάχαρη» ἀπὸ τὰ λεφτά—ὄχι, τὰ λεφτά ἀπ' τῇ ζάχαρῃ !

Τόμας. Τὸ ἴδιο κάνει, πονηρὸ παιδί !

Φανίτσα. Τὶ λέτε γιὰ τὴ ζάχαρη ; Θέλω κ' ἐγὼ ν' ἀκούσω... θέλω τὰ ἑκατὸ σακκιά ... νά το τὸ κουτί ! Τί θὰ μοῦ δώσης, θειέ ;

Νώλης. Φέρε 'δῶ τὴν ἐκκλησιά μου ! Θὰ σοῦ δεῖξω 'γώ, παλιο... μαγάρα !

Τόμας. Βρῖζει καὶ τοῦτος σὰν ἐμένα ! ὦ, τὸ καλὸ μου τὸ παιδί ! Μοῦ μοιάζει σ' ὅλα. Σάκα—ράκα, τσάτρα—πάτρα...

Νώλης. Τί εἶπες, θειέ ;

Τόμας. Θὰ σὲ πάρω στὴ Σουμάτρα ! Δός μου 'δῶ τὸ κουτί. Γλήγορα ! Θὰ τὰ σπᾶσω ὅλα !

Νώλης. Νά νο, νά το ! Μὴ θυμώνεις ... μὲ κάνεις καὶ φοβᾶμαι...

Τόμας. Γιά, γιά, νὰ ἰδῶ τί ἔχει μέσα... Ἐσὺ νὰ καθίσῃς περὶ μακρυά, παλιόπαιδο ! Ἀλλοιῶς, δὲν ἔχει ... τὰ ἑκατὸ σακκιά τῇ ζάχαρῃ !

Φανίτσα. Πᾶω κ' ἐγὼ μακρυά, θειέ, νά ... πῆγα !

Τόμας. Εἶρω ... κ' ἐσὺ τὰ ἑκατὸ σακκιά τῇ ζάχαρῃ ! Φέρε νὰ 'δῶ ... νά, ὁ κουμπαραῶς μπροστὰ μπροστὰ, ... γύρω γιομᾶτο εἰκόνες· νά, Μάρκο—Μπότσαρης, ὁ Γιαταγάνας ὁ ἐπιλοχίας ... ὁ Συγγρός, ὁ Βενιζέλος ... ἀμὴν αὐτὸς ὁ Ἀναστάσιος Στεργίου, τ' εἶν' αὐτός ; Αἱ, πονηρὸ παιδί ;

Νώλης. Ἄφησε χρήματα στὸ στόλο ...

Τόμας. Ὑστερα ἢ μάχη τοῦ Μενεξὲ στὰ 85, ὑπερωκεάνειο «Πατρίς», τὰ Γιαννιτσία, τὰ Γιάννινα, ἐργοστάσιο τσοκολάτας Παυλίδου ... μὰ, βρὲ παιδί μου, τί σαλάτα εἶν' αὕτη ; Ἐνα κουτί γιάμπολη ! Ἐνα ... τί γλυκὸ εἶν' αὐτό ;

Φανίτσα. Στρηφτάδια ! Τὰ φυλάει ἀπ' τὴν πρωτοχρονιά... Λιχούδης !...

Τόμας. Μιὰ φέτα γλυκὸ νιράτζί ξεραμένη ... καὶ τρία σβόλια ζάχαρη !

Φανίτσα. Ντροπὴ σου, Νώλη !

Νώλης. Ἄφησε 'κεῖ τὴ ζάχαρη !

Τόμας. Γιά, γιά ... κ' αὐτὸ τὸ χαρτί στὴν ἄκρη ; ... Χουὸτ ἔς δίς ;

Χοὺτ ἵς δῖς ; Τέλ κουίκλι, τέλ.) What is this. Tell quickly).
Νώλης. Πείπαρ, θειέ, πείπαρ... (paper).
Τόμας. Φάίβ ντόλλαρς, φαίβ ντόλλαρς... (five dollars). Ποῦ τᾶβρη-
 κες καὶ τὰ κόλλησες τὰ πέντε τᾶλλαρα ὅω μέσα ;

✱

Θοδωριά. Πέντε τᾶλλαρα ; Τρομάρα μου ! Θᾶν' ἐκεῖνα ποῦχασα !
Νώλης. Εἶναι τὸ χαρτί, μάννα, ποῦ τῶβρα στήν αὐλή, στὰ σκου-
 πῖδια... καὶ τὸ φύλαξα...

Τόμας. Ὡστε λοιπον δὲν τᾶχε κλέψη... Σάκα—ράκα, τσάτρα—πάτρα !
Νώλης. Τὶ λές, θειέ ;

Τόμας. Θὰ σὲ πάρω στὴ Σουμάτρα !

Θοδωριά. Ἀχ, παλιόπαιδο, τὶ μοῦκαμες !

Νώλης. Δὲ φταίω γώ.... Εἶδα τὸ χαρτί στὸ πάτωμα, τὸ πῆρα καὶ
 τὸ φύλαξα, κατάλαβα πῶς ἦτανε τὰ πέντε ντόλλαρς καὶ τὰ φύ-
 λαξα, ἅμα λάβη ἀνάγκη ἢ μάννα...

Τόμας. Τὸ φύλαξες σιὴν ἐκκλησιά, γιὰ νὰ τὸ προσκυνᾷς ; Ὡ, τὸ
 καλὸ μου τὸ παιδί ! Προσκυνάει τὰ ντόλλαρς ! Τελείωσε, θὰ τὸν
 πάρω στὴ Σουμάτρα ! Γλήγορα κιόλα ! Πάω νὰ σκάσω γιὰ κα-
 πνὸ... δὲ μπορῶ νὰ ζήσω χωρὶς πίπα ! Τρέχα, Θοδωριά, τρέχα
 νὰ μοῦ φέρῃς τὴ βαλίτσα μου ! Δὲ βαστάω ἄλλο ! Θὰ φύγω !
 Γλήγορα ! Θὰ τὰ σπάσω ὅλα !

Νώλης. Τί θὰ μᾶς φύγῃς, θειέ ;

Τόμας. Καὶ θὰ σὲ πάρω μαζί μου ! Ἔλα, τοιμάσου ! Δὲν εἶπες πῶς
 θάρθῃς ;

Νώλης. Ἐρχομαι..... μὰ ὄχι τόσο γλήγορα ! Πῶς θ' ἀφήσω τὴ.....

Φανίτσα. Πῶς θὰ μ' ἀφήσῃς ἐμένα ;

Νώλης...... τὴ μητέρα ; Αὐτὸ θέλει σκέψη, θέλει λογαριασμό !

Τόμας. Μὰ γι' αὐτὸ εἶνε ποῦ σὲ θέλω ! Νὰ, γιὰ τὸ λογαριασμό !

Φανίτσα. Ἐγὼ δὲν τὸν ἀφίνω ! Θέλω νάρθῶ κ' ἐγὼ μαζί του !

Τόμας. Νάρθῃς κ' ἐσὺ, ἀλεπουδίτσα !

Φανίτσα. Ἐγὼ δὲν εἶμαι ἀλεπουδίτσα..... Ἐγὼ ἀγαπῶ τὸ Νώλη
 .....θὰ γίνῃ πλούσιος καὶ θὰ μοῦ δώσῃ κ' ἐμένα πολλὰ λεφτά !

Τόμας. Τὶ θὰ τὰ κάμῃς ;

Φανίτσα. Ξέρω γὼ τί θὰ τὰ κάμω.....

Τόμας. Ἀ, τὴν πονηρὴ ἀλεπουδίτσα. Σάκα - ράκα, τσάτρα - πάτρα !
 Θὰ τὴν πάρω καὶ τούτῃ στὴ Σουμάτρα !

Νώλης, Φανίτσα. Τ' εἶν' ἐκεῖ, θειέ ;

Τόμας. Εἶν' «ἐκεῖ ποῦ βγαίνει ἡ ζάχαρη» ! Ἔλα τοιμαστῆτε !..

Νώλης. Αὐτὸ θέλει σκέψη, θέλει.... Πές μας πρῶτα γιὰ τὴ ζάχαρη...
 ..... κ' ὕστερα θὰ δοῦμε ;

Φανίτσα. Ναί, πές μας πρῶτα γιὰ τὴ ζάχαρη !

✱

Τόμας. Ἐφερῃς τὴ βαλίτσα, Θοδωριά ; Κάτσε κ' ἐσὺ, ν' ἀκούσῃς !
 Τώρα θὰ σᾶς μιλῶ γιὰ τὴ ζάχαρη....

Θοδωριά. Δὲν εἶνε γιὰ τὰ δόντια μου πειά, θειέ Τόμα. Δὲν τρώω
 γλυκά.

Τόμας. Δὲν πειράζει! Ὅταν ὁ Μεγαλέξαντρος πολεμοῦσε καὶ κυρίευσεν τὸν κόσμον, ὅλο πῆγαινε μακρύτερα, καὶ ὅλο πολεμοῦσε. Ὅπου μάθαινε πῶς εἶν' ἓνα βασίλειον τρανόν, μιὰ πολιτεία πεντάμορφη, ἐν' ἀστραφτερόν παλάτι, ἤθελε νὰ τὸ δῇ καὶ νὰ τὸ κυριέψῃ. Πῆγαινε, ὅλο πῆγαινε, καὶ πολεμοῦσε. Ἐμαθε στὸ δρόμον πῶς σ' ἓναν τόπον μακρυνὸν εἶν' ἓνας βασιλιάς καὶ ἔχει στὰ περιβόλια του ἓνα καλάμι μαγικὸ ποῦ βγάζει μέλι....

Φανίτσα. Χωρὶς μέλισσες;

Τόμας. Πῆγε καὶ τὸ κυρίεψε. Τὸ καλάμι ἀπ' ὅζω δὲν ἔδειχνε τίποτα, μὰ ἦταν ἓνα καλάμι μαγικόν. Ἀφοῦ τὸ κυρίεψε, τὸ πῆρε μαζί του στὴν πατρίδα. Τρῶγαν ἀπὸ τότε τὰ στρατεύματα, ἔτρωγε ὁ λαὸς καὶ χαίρονταν ὅλος ὁ κόσμος. Ὑστερα πέθανε ὁ Ἀλέξαντρος, χάθηκε τὸ καλάμι, φτώχεια καὶ δυστυχία ἔπεσε στὴν πατρίδα.....

Νώλης. Ὑστερα;

Τόμας. Περάσανε καμμιά χιλιάδα χρόνια...

Φανίτσα. Τόσο πολὺ!

Τόμας. Καὶ ξανᾶρθε ἡ δόξα καὶ τὰ πλούτη στὴν Ἑλλάδα. Ξαναφάνηκε καὶ τὸ Καλάμι! Πῶς; Ἐνας βασιλιάς τρανὸς ἀπὸ τὴν Πόλιν ἔμαθε πῶς μακρυνά, μακρυνά σ' ἓνα βασίλειον εἶν' ἓνα Καλάμι καὶ βγάζει μέλι...

Φανίτσα. Χωρὶς μέλισσες;...

Τόμας. καὶ τὸ φυλάει ὁ βασιλεὺς στὸ θησαυρὸν τοῦ ἀνάμεσά, κλεισμένο σ' ἓνα περιβόλι ἀτέλειωτον, καὶ τὸ χαίρεται μὲ τὸ στρατὸ καὶ τὸ λαὸν του. Ἀποφάσισε, καὶ κίνησε καὶ πῆγε καὶ κυρίεψε τόπους καὶ λαούς. Ἦψε καὶ τὸ Καλάμι καὶ τὸ πῆρε. Γύρισε στὴν Πόλιν καὶ ἔκαμε χαρὰ τρανὴ. Καὶ ἔπεσε ὁ λαὸς μαζί μὲ τὸ στρατὸ καὶ τρῶγαν ἀπὸ τὸ Καλάμι. Καὶ ὕστερα...

Νώλης. Ἐρχομαι, θεεῖ! Θὰ πάρουμε καὶ τὴ Φανίτσα;

Φανίτσα. Naί, μὰ θάρροῦμε πίσω;

Τόμας. Σηκωθῆτε! Γλήγορα, πάω νὰ σκάσω γιὰ καπνόν!

Θοδωριά. Γιὰ τὸ θεόν, θεεῖ, Τόμα, θὰ μοῦ πάρῃς τὰ παιδιὰ;

Τόμας. Ἐλάτε, κάντε γλήγορα! Ἐλαβα καὶ ἓνα γράμμα ἀπ' τὴ γυναῖκα μου...

Νώλης, Φανίτσα. Ἐχεῖς γυναῖκα, θεεῖ; Πῶς δὲ μᾶς τῶπες τόσες μέρες; Πές μας γιὰ τὴ θεὰ μας! Ἐχομε θειά, καὶ δὲν τὸ ξέραμε;

Τόμας. Ἐχω καὶ δυὸ παιδιὰ...

Τὰ παιδιὰ. Ἐχομε καὶ ξαδερφάκια; Πές μας γιὰ τὰ ξαδερφάκια μας... Πῶς εἶναι;

Τόμας. Εἶναι μαῦρα...

Τὰ παιδιὰ. Ἐχεῖς δυὸ παιδιὰ Ἀραπάκια;

Θοδωριά. Ἐλα, Παναγιὰ μου! Δυὸ παιδιὰ Ἀραπάκια!

Τόμας. Naί, Ἀραπάκια... Παντρεύτηκα καὶ πῆρα μιὰ γυναῖκα τοῦ τόπου ἐκεῖ, μιὰν Ἀραλίνα, καὶ ἔκαμα δυὸ παιδιὰ, δυὸ Ἀραπάκια, ἐν' ἀγοράκι, νά, σὰν τὸ Μανώλη ἐκεῖ, καὶ ἓνα κορίτσι σὰν τὴν...

Φανίτσα. Ὅχι ἐγὼ δὲ μοιάζω μ' Ἀραπάκια!

Τόμας. Ἐλάτε τώρα, πέστε μου, θάρρῃτε ; Δὲ μπορῶ νὰ περιμένω ἄλλο. Ἐλαβα ἓνα γράμμα, εἶν' ἄρρωστο τὸ ἕνα μου παιδί...

Νώλης καὶ Φανίτσα. Τ' Ἀραπάκι ;—δὲν ἐρχόμαστε ! Μπορεῖς νὰ πηγαίνης μοναχός σου !

Τόμας. Μὰ γιατί ;

Φανίτσα. Ἐμεῖς δὲ θέλουμε Ἀραπάκια. Τί, νὰ πάρω γὼ ἓναν Ἀράπη ; Θέλω νὰ παντρευτῶ στὸν τόπο μου !

Νώλης. Καλὰ λέει τὸ κορίτσι !

Τόμας. Γουέλ, Μάνουελ, ντὸν γιου κάμ ; (well, don't you come).

Νώλης. Νὸτ κάμ ! Νὸτ κάμ !

Τόμας. Λοιπόν, ἔχετε γειά !

Θοδωριά. Κόπισσε στὸ καλὸ ...

Τόμας. Ἔσεῖς, παιδιά, δὲ μὲ χαιρετᾶτε ; Γκοὺντ μπαί, Μάνουελ ! (Good bye).

Νώλης. Γκοὺτ μπαί... νά, πᾶρε καὶ τὸ μεταλλίκι σου ...

Τόμας. Δὲν τὸ θέλεις ἐσὺ νὰ τὸ κρατήσης γιὰ νὰ μὲ θυμᾶσαι ;

Νώλης. Δὲν πειράζει, μπορῶ νὰ σὲ θυμᾶμαι καὶ χωρὶς τὸ μεταλλίκι...

Τόμας. Τότε, νὰ σοῦ δώσω τὰ ντόλλαρς ποῦ σοῦ ὑποσκέθηκα γι' αὐτό...

Νώλης. Ὁχι !

Τόμας. Προῶμα ἱερό ...

Νώλης. Ὁχι !

Τόμας. Ἀνεχτίμητο ...

Νώλης. Ὁχι !

Τόμας. Μὰ γιατί ; Τί ἔχετε μαζί μου ;

Νώλης. Νά, θειέ, ἡμεῖς νομίζαμε πὼς θὰ μείνης πειὰ μαζί μας...

Φανίτσα. Καὶ θὰ σ' ἀγαπούσαμε πολὺ...

Τόμας. Δὲ μπορῶ ! Καλὴ εἶν' ἡ πατρίδα... μὰ ἐκεῖ στὴν ξενιτειὰ ἔχω τὴ γυναῖκα, τὰ παιδιά μου, ὅλα μου τ' ἀγαθὰ...

Νώλης, Φανίτσα. Λοιπόν, καλὸ ταξίδι !

Θοδωριά. Κόπιασε στὸ καλὸ.... Πῆγα νὰ χάσω τὰ παιδιά μου.... ὅπως χάθηκε κι' αὐτὸς ὁ ἴδιος.

Τόμας. Ἔχετε γειὰ λοιπόν. Καλὴ ἀντάμωση !

Θοδωριά. Νὰ δώση ὁ Θεός....

Ἀντιώνα. Ἐφυγε, παιδιά μου, ὁ θεὸς σας, ὁ λεγάμενος ; Τὸν εἶδα στὴν αὐλὴ μὲ τὴ βαλίτσα του. Κρύφτηκα ὅσο νὰ περάσῃ. Ἀμ' αὐτὸς δὲν ἦτανε νὰ μείνῃ..... ἔξκοψε ἀπ' τὸν τόπο του, ξενόμησε, τρομάρα του, αἱ τρομάρα του !

Φανίτσα. Πάει ὁ θεὸς ὁ Τόμας, ἔφυγε ! Δὲν τοῦ φιλήσαμε οὔτε τὸ χέρι..... Κ' ἐλεῖνα τὰ σακκιά τὴ ζάχαρη, ποῦπε πὼς θὰ μᾶς στείλῃ....

Νώλης. Τώρα μὲ ποιόνε θὰ μιλῶ γὼ Ἀγγλικά....

Τόμας. Μ' ἐμένα !

Θοδωριά. Χριστὸς καὶ Παναγιά !

Ἀντώνα. Γύρισες πάλι, τρομάρα σου ; Αἶ, τρομάρα σου ! Τώρα τὸ στρήβω ἔγω !

Νώλης. Δὲν ἔφυγες, θειέ ;

Τόμας. Σᾶς γέλασα ! Ἦθελα νὰ σᾶς δοκιμάσω, νὰ ἴδῃ ἄν μ' ἀγαπάτε. Δὲν ἔχω ἔγω παιδιά Ἀραπάκια.....

Φανίτσα. Οὔτε θειὰ Ἀραπίνα ;

Τόμας. Οὔτε, οὔτε ! Εἶμαι μοναχός μου, ἔρημος, χωρὶς ἥλιο, χωρὶς ἥσκιο, χωρὶς τίποτα στὸν κόσμον... Τώρα ἔχω σᾶς παιδιά μου, καὶ μάννα καὶ πατέρα, κ' ἐλπίδα καὶ χαρὰ μου ! Καὶ θὰ μείνω ἴδῳ, μαζί σας ! Θὰ πεθάνω στὴν πατρίδα, ποῦ τὴν ἄφησα μὲ μαῦρα μάτια καὶ καρδιὰ φαρμακωμένη, καὶ τὴ βλέπω τώρα μὲ ψυχὴ λαχταρισμένη. Ναί, θὰ μείνω στὴν πατρίδα, καὶ θὰ ζήσω πειὰ μὲ τοὺς δικούς μου. .. Θέλω νὰ φιλιώσω καὶ μὲ τὴ Χαδοῦλα τὴ ξαδέλφη μου ! Τρέχα, Θεοδωριά, νὰ τὴν προφτάσης ! Ξέρω ἔγω πῶς νὰ τὴν ξεθυμώσω ! Τρέχα, καὶ φέρε κ' ἐκεῖνον τὸν κρεμανταλᾶ τὸ γιού της !

ΓΙΑΝΝΗΣ ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗΣ